

ΤΟΛΛΑ

ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

ὑπὸ τοῦ Γάλλου Ἐδμόνδου Ἀβούτ.

Μετάφρασις Κ. Σ.

(Συνέχεια, ὅρα Φυλ. Γ')

Τὸ κάλλος τῆς τῇ ἐφείκυσεν ἐρωτικῆς τινος διαθλώσεως καὶ μίαν ἢ δύο αἰτήσεις γάμου, τὰς ὁποίας ἀπέκρουσε, περιμένουσα ὠφελιμωτέρας προτάσεις. Ὁ Μέγας Δουὶς Μιχαὴλ τὴν ἐπεριποιήθη ἐπὶ ἓνα ἢ δύο μῆνας, ἀλλ' ἐβαρύνθη ταχέως ὅχι τὴν αὐστηρότητα ἀλλὰ τὴν ἀβελτηρίαν τῆς. Ἀπεπειράθη ἀδέξιος νὰ παίξῃ πρόσωπον ἐρωτοτρόπου γυναικὸς, ἀλλ' εἶχε τὴν μορφήν ὅχι δὲ καὶ τὴν ἀγγίζουσιν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τοῦτο. Αἱ ἐρωτοτροπίαι τῆς ἐχρησίμευσαν μόνον εἰς τὸ νὰ τὴν ἐκθέτωσιν ἔχρυσα τοσαύτην ψυχρότητα ὥστε νὰ μὴ κάμνῃ ἀκόπως παρεκτροπὴ καὶ τοσαύτην ἀδέξιότητα ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ κάμνῃ ἐπωφελεῖς, δὲν ἠδυνήθη μῆτε νὰ δώσῃ μῆτε νὰ πωλήσῃ ἐαυτὴν καὶ διετήρησεν ἀνωφελὲς ἀρετὴν, εἰς τὴν ὁποῖαν οὐδεὶς ἔδιδεν ἐμπιστοσύνην καὶ διὰ τὴν ὁποῖαν οὐδεὶς ἐτίμα αὐτήν. Ἀφοῦ ἐπὶ τρεῖς ἔτη ἐξηκολούθησε τὰ τεχνάσματα ταῦτα, ἀπесύρθη αἰφνιδίως, καθότι οἱ πόροι τῆς εἶχον ἔξαντληθῇ. Τὰ δὲ ἐπιπλά καὶ οἱ ἀδάμαντές τῆς μόλις ἀπεζημίωσαν τοὺς δανειστάς. Ἀνεγώρησεν εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅπου ἔζησεν φειδωλῶς καὶ ἀπὸ τὰ κέρδη τοῦ χαρτοπαιγνίου, τρέχουσα εἰς τὰ λουτρά, θηρεύουσα σύζυγον, αὐξάνουσα τὸν κατάλογον τῶν κατακτήσεων τὰς ὁποίας ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε κάμει καὶ κατατρίβουσα εἰς τὰς λεωφόρους τὰ λείψανα τοῦ κάλλους τῆς τὸ ὅποιον ταχέως ἐξηφανίσθη. Κατὰ τὸ 1828 ἦλθεν εἰς Παρίσι καὶ ἐσκέφθη περὶ τῆς ἀγωγῆς τῆς Ναδίνης, ἥτις ἦτο τότε ἐνδεκαετής. Κατόκησε κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ μετὰ μεγίστης δυσκολίας διεκόςμησε μικράν τινα γωνί-

αν εύρωχωρατάτης οίκιας. Ἰνα ἐπιτύχη τὴν εἴσοδον τῶν αἰθουσῶν τοῦ προα-
στείου Ἀγίου Γερμανοῦ, ἐστοχάσθη νὰ ὀδηγήσῃ τὴν θυγατέρα της εἰς τὴν
θρησκευτικὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Θωμᾶ (Saint Thomas
d'Aquin). Ἐκεῖ ἡ Ναδίνη ἔκαμε τὴν πρώτην αὐτῆς μετάληψιν. Ἀν ἐμάνθα-
νον τοῦτο ἐν Πετρούπλει, ἀφεύκτως καὶ μήτηρ καὶ θυγάτηρ ἤθελον στερεωθῇ
τῆς συντάξεώς των. Ἡ ἀνοησία αὕτη δὲν τὰς ὠφέλησε ποσῶς καὶ κανεῖς ἐν
Παρισίοις δὲν τὰς ἐνέκρινε χάριν τούτου· μάλιστα ἡ στρατηγίς, ἕνεκα τῶν με-
γαλυχιῶν καὶ τῶν προφανῶν ψευδολογιῶν της, ἐθεωρήθη ὡς τυχοδιώκτρια.
Ἡ ἀγωγή τῆς Ναδίνης ἐγένετο μετὰ μεγάλης ἀλλ' ἀκρίτου οἰκονομίας. Ὑψη-
λὴ τις καὶ μελαψὴ κόρη, ἡ μᾶλλον ἄχαρις τῶν μαθητῶν τοῦ μουσικοῦ σχο-
λείου, τῇ ἐδίδαξε τὴν τέχνην τοῦ νὰ βασανίζῃ τὸ κύμβαλον. Τὴν Ἀγγλικὴν
ἐδιδάχθη ἀπὸ τὴν μᾶλλον ἐρυθρότριχα καὶ οἰκτρὰν διδάσκαλον τῆς γλώσσης
ταύτης, ζῶσαν εἰκόνα τῆς ἐνδείας, δυναμένην νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρόπλασμα
τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἰρλανδίας. Εἰς τῶν ὑπεραριθμῶν τοῦ Νομαρχικοῦ γυμ-
νασίου τῇ ἐδίδαξε τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ φιλολογίαν, τὴν ἱστορίαν, τὴν
γεωγραφίαν, τὴν ἀριθμητικὴν, τὴν φυσικὴν καὶ ὀλίγην μεταφυσικὴν. Ὁ γο-
ροδιδάσκαλός της ἀπέθανεν ἐσχάτως· θυμὰ τῆς ἐνδείας, εἰς τὸ πτωχοκομεῖον
τοῦ Λαρος-Φουκώ. Χάρις εἰς τὸν ζῆλον τῶν δυστυχῶν τούτων, τοὺς ὁποίους
ἡ στρατηγίς ἐθέρει ὡς τοὺς πρώτους διδασκάλους τῶν Παρισίων, ἡ Ναδίνη
ἐλησμονήσεν ἐντελῶς τὰ Ῥωσικὰ, τὰ Πολωνικὰ καὶ τὰ Γερμανικὰ, τὰ ὑποῖα
εἶχε μάθει κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἔμαθε δὲ νὰ γράφῃ ἀρκετὰ ὀρθῶς τὰ
Γαλλικὰ, ἐκτὸς τῶν μετοχῶν, καὶ ν' ἀναγινώσκῃ ὀλίγον τὰ πρῶτα κεφάλαια
τοῦ Ἐφημερίου τοῦ *Ouakfield* (Vicar of Wexfield)· ἔμαθε πρὸς τοῦτοις
νὰ χορεύῃ ὅλας τὰς ἀντιχορίας· πρὸς τὸν μουσικὸν ρυθμὸν μιᾶς μόντης. Εἰς δὲ
τὰ διαλείμματα τῶν σπουδῶν της συνεπλήρωσε μόνη τὸ κεφάλαιον τῶν θετι-
κῶν τῆς γνώσεων, καταφαγούσα ὅλα τὰ βιβλία μικροῦ τινος ἀναγνωστηρίου.
Οἱ ἀπὸ τοῦ 1830 — 1834 ἀνθοῦντες μυθιστοριογράφοι ὑπῆρξαν οἱ ἀληθεῖς
διδάσκαλοι τῆς δικηνοίας της. Τὰ ὀρθοπεδικὰ κατασκευάσματα τοῦ Βαλερίου
καὶ τὰ τραπέζια τοῦ γυμνασίου Ἀμορὸς ὑπῆρξαν οἱ τελειοποιηταὶ τῆς
καλλονῆς της.

Ἡ Ναδίνη ἦτο δεκάεπτα ἐτῶν, εἶχεν εὐεიდὲς τὸ πρόσωπον καὶ εὐθὺ τὸ ἀ-
νάστημα, ὅτε ἡ μήτηρ της, ἀπελπισθεῖσα τοῦ νὰ εἰσάξῃ αὐτὴν εἰς τὸν κόσμον
τῶν Παρισίων, ἀπεφάσισεν νὰ τὴν ὀδηγήσῃ εἰς τὴν Ἰταλίαν. Γέρων τις Γάλ-
λος μετανάστης, εἰς ῥωσικὴν ὑπηρεσίαν, ὁ Μαρκέσιος Σερετῦ, διοικητὴς τοῦ
αὐτοκρατορικοῦ Οἰκλήματος τῆς Γατσίνης, τῇ ἐπέμψε συστατικὴν ἐπιστολὴν
πρὸς τὴν ἀδελφὴν που τὴν Κυρίαν Κανονικὴν Σερετῦ ἥτις τὴν παρουσίασεν
εἰς ὅλην τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀριστοκρατίαν. Ἡ Ναδίνη ἐπέτυχεν ἦτον ὕψηλὴ, εὐ-
σαρκὴς καὶ λευκὴ· προσεκλήθη πενταχοῦ, ἐχόρευσε μὲ πολλοὺς, ἀλλ' οὐδεὶς

ἐστοχάσθη νὰ τὴν ἡγήσῃ εἰς γάμον. Ἡ στρατηγίς, ἥτις ἦτον ἱκανὴ νὰ δρᾷ ἔξ ἀπὸ τοῦ τρεχήλου τοῦ γαμβροῦ, παρεφύλαττεν ἐπὶ τρία ἔτη ὀπίσθεν τῆς θυγατρὸς τῆς, χωρὶς νὰ δυνήθῃ νὰ συλλάβῃ τὸν ἐλάχιστον ἑκατομμυριούχον. Πρὸς ἐπίμετρον θλίψεως, ἠναγκάσθη ν' ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἡ καλλονὴ τῆς Ναδίνης, δὲν ἦτον ἐκ τῶν διακρεστέρων καὶ ὅτι ἤθελε παρέλθῃ ἐντὸς ὀλίγου. Ἡ εἰκοσαετής αὕτη κόρη ἐπάλαυν ἀνάρπως κατὰ τῆς πάντοτε αὐξήσεως πολυσαρκία τῆς· τὰ περιστήθιά τῆς ἦσαν ἔργα τεχνικώτατα μαρτυροῦντα τὰς κατὰ τὸν 10^{ον} αἰῶνα προόδους τῆς μηχανικῆς ἢ στυλινότης τῶν ὀδόντων τῆς ἡμαυροῦτο, καὶ ἡ μήτηρ τῆς, ἥτις ἀφ' ἑαυτῆς τὴν ἐκτένιζεν, τῇ εἶχεν ἤδη ἀποσπάσει λευκάς τινὰς τρίχας. Ἡ Κυρία Φρατιέρ, ἥτις εἶχε συγκεντρώσει εἰς τὴν θυγατέρα τῆς ὅλας τὰς ἐλπίδας αὐτῆς καὶ ἥτις ἐκ ταύτης μόνον ἤλπιζε διὰ νὰ ἐξέλθῃ τῆς ταπεινότητος καὶ τῆς ἐκ δώδεκα χιλιάδων φράγκων συντάξεώς τῆς, ἐθανείσθη χρήματα διὰ νὰ καταστήσῃ αὐτὴν κομψοτέραν. Ἡ Ναδίνη, τῆς ὁποίας τὰ ἐσωτερικὰ φορέματα ἤθελον προσξενῆσαι οἶκτον καὶ εἰς τὴν ταπεινοτέραν γυναῖκα τῆς μουσικῆς κλάσεως, ἔφερε πολυτελεστάτας ἐσθῆτας (robes) πεμπομένας ἐκ Παρισίων. Αἱ δαπάναι αὗται ἀπέθλεπον κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν κατὰκτησιν τῶν νέων Ῥωμαίων τῶν ἐχόντων πρόσοδον ἐπέκεινα τῶν 50 χιλιάδων φράγκων. Ἀλλ' ἀφότου ὁ Ἐμμανουὴλ Κορομύλας, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πάππου του, ἤρχιζε νὰ συχναίῃ εἰς τὰς συναναστροφάς, ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ εἰς αὐτὸν ἀποκλειστικῶς προσήλωσαν τὴν προσοχὴν τῶν. Παρετήρησεν οὗτος τὴν Ναδίνην καὶ τὴν ἐθώπευσεν ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας· δὲν ἐχρειάσθη τίποτε περισσώτερον διὰ νὰ συλλάβωσιν περὶ αὐτοῦ τὰς βασιμωτέρας ἐλπίδας.

Ἡ ἀναδρομικὴ αὕτη ἐπιθεώρησις θέλει συντείνει ἴσως εἰς τὸ νὰ ἐξηγήσῃ διατὶ τὴν 30 Ἀπριλίου 1837 ἡ Κυρία Φρατιέρ καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς ἐθώρουν τὴν Τόλλαν ὅπως ὁ ἀτυχὲς χαρτοπαίκτης θεωρεῖ τὸ χαρτίον διὰ τοῦ ὁποίου θέλει ἀποτελειωθῇ ἡ καταστροφὴ του. Συνεσκέφθησαν καὶ ἀνεζήτησαν τὸ ἀσφαλέστερον μέσον πρὸς ἀνάκτησιν τῆς καρδίας τὴν ὁποίαν ταῖς εἶχον ὑποκλέψει.

Ὁ Ἀέλλος ἐπέστρεφεν εἰς τὸν οἶκόν του συλλογιζόμενος ἄσπεϊόν τι τέχνασμα τὸ ὁποῖον ἐμελέτα νὰ παίξῃ εἰς ἓνα τῶν φίλων του. Ἐσκόπευε νὰ σπεῖρῃ πυροτεχνήματα ὑπὸ τοὺς πόδας ἑνὸς ἀγαθοῦ νέου, ὅστις ἐθεράπευε μικρὰν τινα παντοπώλιδαν καὶ ἐπρόδιδε τὴν φιλίαν, φυλάττων μυστικούς τοὺς ἐρωτάς του. Ἐπανερχόμενος λοιπὸν, ἔσπευε νὰ βεβαιωθῇ ἂν τῷ εἶχον φέρε μικρὰν τινα πυξίδα πλήρη πυρίτιδος. Ἐπειτα ἐφίλησε τὸ ρόδον τῆς Τόλλας, κατωπτρίσθη, ὑπεψύθυρισε μέλος τι τοῦ Βαρθιέρου, ἐξεδύθη καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην συλλογιζόμενος τὴν Τόλλαν, τὴν παντοπώλιδαν, ἓνα ἵππον τὸν ὁποῖον ἐσκόπευε ν' ἀγοράσῃ, καὶ τοῦ μεροπασμοῦ ὅσους ἤθελε κάμῃ ὁ φίλος

του χοροπηδῶν ἐν μέσῳ τῶν πυροτεχνημάτων. Ἐκοιμήθη δὲ ἡσυχῶς μέχρι τῆς ὀγδόης πρωΐνης ὥρας. Ἡ Μαρκεσία διήλθε τὴν νύκτα προσευχομένη. Ἡ Τόλλα ὠνειρεύθη ὅτι κιτρεύει τις γνωστὴ εἰς αὐτὴν ἐκζηλύπτετο, κατ' ἐξαιρέ-
σιν, ἀπὸ ἄνθη πορτοκαλλέας.

Τὸ πρωῒ, ἐνῶ ὁ Λέλλος ἠτοίμαζε τὴν εὐπριστον πυρίτιδά του, ὀλίγοι κόκκοι περιπεσόντες μεταξὺ τῆς πυξίδος καὶ τοῦ πώματος ἤναψαν διὰ τῆς τριβῆς, καὶ ἡ πυρίτις ὕλη ἐτινάχθη εἰς τὸ πρόσωπόν του. Ἡ φάμη διεδόθη εἰς τὴν Ῥώμην ὅτι ἐκάσαν αἱ ὀφρὺς του, ὅτε ἐσχηματίσθησαν ἐπὶ τοῦ προσώπου του τρεῖς ἢ τέσσαρες ὑπερμεγέθεις φλύκταιναι, καὶ ὅτι δὲν ἤθελεν ἐξέλθῃ τοῦ δωματίου ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἑβδομάδας. Ἡ Κυρία Φεράλδη ἐπεμψε κατεσπευσμένως νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς υἱείας του, διὰ νὰ καθησυχάσῃ τὴν δυστυχῆ Τόλλαν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ Ναδίνη εἶπεν εἰς τὴν μητέραν τῆς — Νιζῶμεν! ἐπληρώθη εἰς τὸ πρόσωπον. Αὐτὴ δὲν θὰ τὸν ἰδῇ δεκαπέντε ἡμέρας. Τώρα, καλὴ μου μήτηρ, θέλεις νὰ με ἀκούσης; Στείλε τὸν Φραγκίσκον νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς υἱείας του.

— Πῶς γίνεται; Μόλις τὸν γνωρίζομεν, καὶ δὲν ἦλθε ποτὲ νὰ μᾶς ἰδῇ.

— Αἰ αὐτὸ τοῦτο, ὅταν μάθῃ ὅτι ἐφροντίσαμεν περὶ τῆς υἱείας του, θὰ μᾶς ὀφείλῃ μίαν ἐπίσκεψιν.

Ὁ ταχυδρόμος καὶ ἐπιστάτης καὶ θαλαμηπόλος καὶ μάγειρος τῆς στρατηγίδος Φραγκίσκος ὁ ἐπονομαζόμενος Πέπων (Cocomero) ἦτον εὐάρεστος τις Νεαπολίτης. Ἐπανερχόμενος ἐκ τοῦ Κορομηλαίου οἴκου, εἶχε τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν περιεσπεσμένον ὑπὸ γλαυκοῦ κύκλου. Εἶχε συναπαντηθῇ μετὰ τὸν Μένικον εἰς τὸ περιστήλιον· ἐπειδὴ δὲ ἠθέλησε νὰ προπορευθῇ, ἡ ἀντιπάθεια ἐξηγέρθη καὶ ὁ Μένικος τῷ εἶχε δεῖξει ἐντελῶς ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν γρόθον του. Ἀμφότεροι οἱ μαχηταὶ διετήρησαν ἐπιμελῶς τὸ μυστικὸν τῶν ἀνδραγαθημάτων των, καθότι ὁ Μένικος, ὅστις δι' ὀλίγας μόνον ἡμέρας ἦλθεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐφοβεῖτο μὴ τὸν στείλωσι πάλιν νὰ φυλάττῃ τοὺς βό-
ας, τὸν δὲ Πέπων αὖ ἐμπόδιζεν ἡ φιλαυτία τοῦ νὰ ἐμολογήσῃ τὴν ἥτταν του, καὶ διὰ τοῦτο ἀπέδωκεν εἰς τὸν ψυχρὸν ἀνεμον τὸ ἐξαιρετικὸν χρῶμα τοῦ ὀφθαλμοῦ του. Κατὰ τὰς δέκα ἡμέρας τῆς ἐν οἴκῳ διαμονῆς τοῦ Ἐμμανουὴλ, ἡ στρατηγὶς καὶ ἡ Κόμησσα ἐπεμπον τὸν Φραγκίσκον καὶ τὸν Πέπων πᾶσαν πρωΐαν· ἀλλ' ἡ τούτου φρόνησις δὲν τῷ ἐπέτρεπε νὰ ἐκτεθῇ εἰς δευτέραν προσβολὴν ἐνέμου.

Ὅτε πρῶτον ὁ Λέλλος ἐφάνη πάλιν εἰς τὰς συναναστροφάς, ἐλησμόνησε νὰ συγχορεύσῃ μετὰ τῆς Ναδίνης, ἀλλ' ἐδείχθη ἔτι μᾶλλον περιποιητικὸς πρὸς τὴν Τόλλαν. Ἡ Τόλλα ἐφρόντισε περὶ αὐτοῦ πάσχοντος! Εἰς τὸ τελευταῖον σχῆμα τοῦ κοτιλλίου τῇ εἶπεν ὑποτρέμων.

— Ἄν ἐφρόνουν ὅτι ἡ Κυρία μήτηρ σας ἤθελε τὸ ἐπιτρέψῃ, ἤθελον ἔλθῃ

νά τὴν εὐχαριστήσω διὰ τὴν φροντίδα τὴν ὁποίαν πρὸς ἐμὲ ἔδειξε μετὰ τὸ γελοῖον ἐκεῖνο πάθημά μου· ἀλλὰ, προσέθετεν ἀπενίζων αὐτήν, φοβοῦμαι μὴ δὲν γίνω δεκτός.

Ἡ Τόλλα ἠσθάνθη τὸ ἐρώτημα ἀναβαῖνον εἰς τὸ πρόσωπόν της. Ἀπεκρίθη ψελλίζουσα ὅτι ἡ ἐπίσκεψίς του ἤθελε τοῖς προξενήσῃ τιμὴν, ὅτι τὸ ἄτομόν του δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ ᾔηε εὐάρεστον εἰς ὅλους ὅσοι εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ τὸν πλησιάζωσι. Προσέτι, εἶπεν ἐπὶ τέλους, ὅλοι ὅσοι ἔρχονται εἰς τὴν οἰκίαν μας μᾶς κάμνουνσι χάρην.

Ἡ Τόλλα καὶ ἡ οἰκογένεια ὁλόκληρος περιέμεναν μὲ μεγίστην ἀνυπομονησίαν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Αέλλου, ὅστις ὅμως δὲν ἦλθε. Εὐρίσκετο εἰς θέσιν τὴν ὁποίαν αἱ γυναῖκες δὲν θέλουν νὰ ἐννοήσουν, ἀλλ' ἥτις ἤθελεν ἐμπνεύσῃ συμπάθειαν καὶ αἶκτον ἴσως εἰς πολλοὺς νέους.

Ἠγάπα καὶ, χωρὶς νὰ ἐρευνήσῃ πολλὰ τὴν συνείδησίν του, ἔβλεπεν ὅτι ἡ καρδιά του ἦτο αἰγμάλωτισμένη.

Ἠγάπα νεάνιδα ἦττον αὐτοῦ πλουσίαν καὶ τάξεως κάπως κατωτέρως τῆς ἰδικῆς του. Ἠδύνατο οὗτος νὰ νομφευσθῇ πριγκηπὼν θυγατέρα ἔχουσαν προῖκα δύο ἢ τριῶν ἑκατομμυρίων. Νομφεύόμενος τὴν Τόλλαν παρητεῖτο τῶν πλεονεκτημάτων μεγάλης τινὸς ἐπιγαμίας καὶ ἀπέκοπτεν ἐκ τοῦ δυνατοῦ καὶ πιθανοῦ εἰσοδήματός του πρόσδοτον ἑκατὸν περίπου χιλιάδων φράγκων. Σκέψις ἀθλίᾳ ἀναντιρρήτως! ἀλλ' οἱ Ἰταλοὶ εἶνε θετικοὶ νότις, καὶ ἀπόδειξις ἡ 'Ρωμυακὴ ἱστορία.

Ἠγάπα, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἦτο βέβαιος ὅτι ἡ οἰκογένειά του ἤθελε συναινέσῃ εἰς τὸν γάμον τοῦτον· ἄλλως τε ἐζητᾶτο ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἀδυσώπητον γέροντα. Ὁ γέρων Λουδοβίκος Κορομήλας ἦτο τυφλὸς καὶ παραλυτικός, ἀλλ' ἐκ τοῦ βήθους τοῦ σκίμποδός του διέυθυνε τὴν οἰκίαν καὶ ἐνέπνεε τρόμον εἰς τοὺς υἱούς του, ὡς ἐπὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν οἱ οἰκογενειάρχαι εἶχον δικαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου ἐπὶ τῶν τέκνων του. Καὶ τοῦ πατρός του θανόντος, ὁ Αέλλος ὀφείλει, ἂν οὐχὶ νὰ φοβηθῇ, τουλάχιστον νὰ ἐξοικονομήσῃ τοὺς δύο του θεῖους, τὸν Καρδινάλιον καὶ τὸν συνταγματάρχην. Δὲν ἐπεθύμει δὲ ποσῶς ν' ἀποκληρωθῇ πρὸς ὄφελος τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἄν ἡ Τόλλα ἦτον ἐργάτρια ἢ μικρά τις ἀστὴ, ὁ Αέλλος ἤθελε παραδοθῇ χωρὶς ἀντίστασιν εἰς τὴν κλίσιν τὴν παρασύρουσαν αὐτόν· ἀλλὰ πρὶν πλανήσῃ τις, καὶ ὁ μᾶλλον ἀπερίσκεπτος ἐρωτόληπτος ἂν ὑποτεθῇ, κόρην εὐγενῆ, ἔχουσιν πατέρα πεντηκοντούτη, ἀδελφὸν εἰκοσαετῆ, καὶ ἐξάδελφον Καρδινάλιον ὀφείλει νὰ σκεφθῇ ἐπανειλημμένως. Προσέτι δὲ ὁ Αέλλος ἤθελε νὰ διατηρήσῃ ἀπέναντι τῶν ἀνθρώπων καὶ ἑαυτοῦ τὸν τίτλον τοῦ τιμίου ἀνθρώπου. Ἐλεγε καθ' ἑαυτόν. « Δὲν θέλω μῆτε νὰ τὴν διαφθείρω, μῆτε νὰ τὴν ἐκθέσω, μῆτε νὰ τὴν ἐμποδίσω τοῦ νὰ ἐπανδρευθῇ. Τὴν ἀγαπῶ ὅμως καὶ θὰ τὴν ἀγαπῶ μα-

« κρόθεν χωρίς νά τῇ ἐξομολογηθῶ τὸν ἔρωτά μου. » Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ν' ἀπαγορευθῇ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του τὸ νά ὁμιλῶσι, μήτε εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Τόλλας τὸ ν' ἀποκρίνονται, μήτε εἰς τὰς καρδίας τὸ νά προσκολλῶνται μυστηριωδῶς ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην. Ματαίως ὑπέσχετο εἰς ἑαυτὸν ὅτι θὰ ἀρῇσῃ εἰς τὴν Τόλλαν πᾶσαν αὐτῇ τὴν ἐλευθερίαν, ἵνα ἔχῃ καὶ αὐτὸς πᾶν δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐδικῆς του· καθ' ἑκάστην παρετήρει ὅτι ἐπετύγγανε περισσότερον ἢ ὅ,τι ἐπεθύμει καὶ παρεσύρετο περισσότερον ἢ ὅ,τι ἤθελε. Ἐνόμιζεν ὅτι ἐνίκησε νίκην μεγάλην καὶ ἑαυτοῦ, ὅσῳκις ἐξέφραζεν ἐνώπιον τῆς Τόλλας τοὺς περιπαθεστέρους λόγους χωρίς νά τῇ εἰπῇ: Σὰς ἀγαπῶ. Ἐπρόσεχε μεγάλως ν' ἀποφύγῃ τὴν φράσιν ταύτην, ἀντὶ τῆς ὁποίας ὁμῶς ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἔλεγε τὰ ἰσοδύναμα. Ἐλεγεν ἐπανερχόμενος εἰς τὸν οἶκόν του: Ἔσωσα δύο ψυχάς, πλὴν δὲν ἔσωζεν εἰμὴ τρεῖς λέξεις.

Ἐπίσης βλέπων τὸ ἄδολον καὶ τὴν ἀφέλειαν τῆς Τόλλας, ἐπὶ τῶν βλεμμάτων τῆς ὁποίας διέλαμπεν ὁ ἔρωας, ἡσθάνετο ἑαυτὸν δυσπιστοῦντα. Ὁ Δέλλος ἐδυσπίσται ἐνίοτε πρὸς τὴν φιλτάτην του Τόλλαν! Ἦτο νωότατος· ἀλλ' αἱ ὑποψίαι γεννῶνται ταχύτερον παρὰ τοῖς πλουσίσις, ἀναμφιβόλως διότι ἔχουν περισσότερα πράγματα νά διατηρήσωσι. Ὁ νέος οὗτος, τὸ εἰκοστὸν δεῦτερον ἄγων ἔτος, εἶχεν ἀκούσει πολλά περὶ τῶν μικρῶν τεχνασμάτων τὰ ὅποια αἱ μητέρες μεταχειρίζονται πρὸς ὑπανδρείαν τῶν θυγατέρων των καὶ περὶ τῶν στρατηγημάτων τὰ ὅποια ἐφευρίσκουσιν αἱ ἱδαι κόραι ἵνα γίνωσι κάτοχοι συζύγου. Εἶδεν αὐτὸς οὗτος τίνι τρόπῳ τυφλῶς πως ἡ Ναδίνα Φρατιέφ καὶ αἱ ὅμοιαι αὐτῆς ζητοῦσιν ἄνδρα, καὶ ἐσυλλογίζετο ἐνίοτε μή τι ὁ ἔρωας, τὸν ὅποιον ὑπεδείκνυε πρὸς αὐτὸν ἡ Τόλλα, ἦτο ἐκ τῶν συνειδημένων παγίδων, δι' ὧν αἱ ἄγαμοι προσπαθοῦσι νά συλλάβωσι τὰς καρδίας τῶν νέων. Ἡ ματαιοφροσύνη του ἐπανίστατο ὅταν ἐστοχάζετο ὅτι ἴσως τὸν ἐπαιζον, ἀλλ' ἡ παρουσία τῆς Τόλλας καὶ τὸ μακρὸν βλέμμα τῶν διαγῶν της ὁμμάτων διεσκέδαζον ἐντὸς βραχυτάτου ὅλας τὰς κακεντρεχεῖς ταύτας ὑπονοίας.

Ἡ ἐναλλαγὴ αὕτη τῆς δυσπιστίας καὶ τῆς πίστεως, τοῦ ὑπολογισμοῦ καὶ τῆς ἀφιλοκερδείας ἔδιδον εἰς τὴν διαγωγὴν του χαρακτῆρα καθαρᾶς ἐρωτοτραπίας.

Ἐν διαστήματι ἐνὸς μηνὸς ἀπῆλθον τὴν Τόλλαν σχεδὸν κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν χωρίς νά τῇ ὁμιλήσῃ περὶ τῆς ἀδείας τὴν ὁποίαν εἶχε ζητήσει καὶ λάβει. Ἡ ἀμνηχανία τὴν ὁποίαν τῷ ἐπροξένει ἡ ἰδέα αὕτη τὸν καθίστα ψυχρότερον καὶ μᾶλλον συνεσταλμένον. Ἡ Ναδίνα αὐτῇ, ἥτις παρεμόνευεν προσεκτικῶς πᾶν αὐτοῦ κίνημα, ὑπέλαβεν ὅτι ὁ μέγας ἐκεῖνος ἔρωας εἶχεν ἐλαττωθῇ ὅπως οὖν. Ὁ κύβης ἤρχισεν ν' ἀμφιβάλλῃ μήπως ἠπατήθη πιστεύσας πολὺ ταχέως τὴν περὶ τοῦ ἔρωτος τοῦ Δέλλου φήμην. Ἡ ἀγαθὴ Μαρκεσία ἠλπίζεν ὅτι οἱ «φόβοι

τις ἦσαν ἀνυπόστατοι. Ἐσπέραν τινα ὁ Πίππος εἶπεν εἰς τὸν φίλον του: —
Λοιπὸν, ἐρωτόληπτέ μου, κακὴν ὑποδοχὴν ἐλάβομεν εἰς τὸν Φεραλδικὸν
οἶκον;

— Εἰγώ; δὲν ὑπῆγα ποσῶς.

— Τότε ἔχω ἄδικον· δὲν ἐλάβες κακὴν ὑποδοχὴν, ἀφοῦ δὲν ἔγινες δεκτός.

— Ἀπατᾶσαι πληρέστατα· ὄχι μόνον ἔγινα δεκτός, ἀλλὰ καὶ προσεκλη-
θην, πλὴν δὲν ὑπῆγα.

— Εἰς ἄλλους εἰπέ τα! Σὺ θὰ ἡρνεῖσαι παρομοίαν πρόσκλησιν! Εἶναι τὸ
ἴδιον ὡς νὰ μὲ λέγῃς ὅτι κάτοικός τις τοῦ καθαρτηρίου ἡρνήθη νὰ εἰσέλθῃ
εἰς τὸν παράδεισον; Ὁμολόγησον εἰλικρινῶς ὅτι εὔρες τὴν θύραν κλειστήν.
Δὲν εἶσαι μόνος, ὀλίγοι εἶνε οἱ ἐκλεκτοί.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἡ ὀρχήστρα προανέκρουε τοὺς πρώτους ρυθμοὺς
τοῦ τελευταίου λογισμοῦ τοῦ Βέβερ. Ὁ δὲ Ἑμμανουὴλ μόλις ἐπρόφθασε νὰ
εἶπῃ εἰς τὸν Φίλιππον: Ἐλθέ αὔριον περὶ τὰς δύο εἰς τὴν οἰκίαν Φεράλδην·
θὰ μ' εὐρῇς ἐκεῖ. — Καὶ ἔτρεξε νὰ χορεύσῃ μετὰ τῆς Τόλλας.

Ὅτε πρῶτον ἐσταμάτησε ἵν' ἀναπαυθῇ, τῇ εἶπε: Δὲν ἐτόλμησα νὰ ἐκφρά-
σω μόνος μου εἰς τὴν Κυρίαν μητέρα σας τὰς εὐχαριστήσεις, ὅσας τῇ ὀφείλω.

Ἡ Τόλλα ἐπεθύμει νὰ περιστείλῃ, ἂν ἦτο δυνατόν, τὴν πάλλουσαν καρδίαν
της. Ἐμάντευσεν ὅτι τὸ στήθος της ἀνέδιδε τοὺς παλμούς· ἐκείνους τοὺς ὁ-
ποίους ἀποκρίνονται οἱ ἡθοποιοὶ ἐπὶ σκηνῶν θέλοντες νὰ παραστήσωσι βιαι-
αν συγκίνησιν καὶ ἡσυχύνη διὰ τοῦτο. Μολοντοῦτο ἀπεκρίθη:

Εἶχον ὁμιλήσει εἰς τὴν μητέρα μου περὶ τῆς τιμῆς τὴν ὁποίαν ἠθέλετε
νὰ μὰς κάμετε· ἀλλὰ βλέπousα ὅτι δὲν ἤλθετε, ἐνόμισα ὅτι ἐλησημονήσατε
ὅσα μὲ εἶχετε εἰπεῖ. Ὁ Ἑμμανουὴλ ἀπήντησε τότε ζωηρῶς:

— Δύναμαι λοιπὸν νὰ ἔλθω; Ἡ μήτηρ σας τὸ ἐπιτρέπει;

— Καὶ διατὶ νὰ τὸ ἀπαγορεύσῃ; θὰ σὰς δεχθῇ μετὰ τὴν μεγαλητέραν
εὐχαρίστησιν.

— Λοιπὸν αὔριον, ἐντὸς τῆς ἡμέρας, δύναμαι;

— Αὔριον, ἂν θέλετε.

Τὴν ἐπαύριον ἡ Τόλλα καὶ ἡ μήτηρ της ἐδέχθησαν τὴν τόσον ἐπιθυμητὴν
ταύτην ἐπίσκεψιν. Κατ' ἀρχὰς ἡ συνέντευξις ὑπῆρξε ψυχρά καὶ καταναγκα-
σμένη, καθότι βλέπων τις κατὰ πρῶτον εἰς τὰς δύο μετὰ μεσημβρίαν πρό-
σωπον τὸ ὁποῖον πάντοτε εἶδε ἐν μέσῳ φώτων νυκτερινῶν συνάναστροφῶν,
νομίζει ὅτι κάμνει νέαν γνωριμίαν· ἡ Κυρία Φεράλδην παρέτεινεν ὅπως οὖν τὴν
συνομιλίαν, ἥτις περιστράφη εἰς τὸν ὄλεθρον τὸν ἐπενεχθέντα ἐκ τῆς χολέ-
ρας· ἀλλ' ἐπελθόντος τοῦ Πίπου, ἡ συνδιάλεξις ἔλαβε ζωηρότερον χαρακτή-
ρα· διηγήθη οὗτος τὰ νέα τῆς πόλεως καὶ περιεργόν τι ἀνέκδοτον τῆς Κυ-
ρίας Φρατιέρ· ὡς προστάτρια πενήτων τινων, ἡ στρατηγὶς συνήθροισεν ἔνθεν

κάκειθεν δι' αὐτοὺς ὀλίγα φορέματα ἐν εἰς αὐτῶν ἀνεγνώρισθη ὑπὸ τῆς θαλαμηπόλου τῆς περιγυπέσουσας. Προσέειπε εἰς τοὺς ὡμούς τῆς Ναδίνης, ἥτις, μεταβὰλουσα κατὰ τι, ἐφόρεσεν αὐτὸ καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν δημόσιον περίπατον.

Ὁ Λέλλος διεσκέδασε πολλὴν ὥραν περιπατῶν τὴν στρατηγίδαν. Ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀπῆντων τοὺς ὀφθαλμούς τῆς Τόλλας, δὲν ἐστρέφοντο ἀλλ' αὐτοῦ, ὡμίλει δὲ ἀρκετὰ εὐγλώττως. Ἡ δὲ Τόλλα τὸν ἐδίδε νὰ μαντεύσῃ ὅτι καὶ αὕτη δὲν ἦτο ἀχάριστος. Παρὶ ἔρωτος δὲν ἐρρέθη γὰρ καὶ, μ' ὅλας τὰς προσπάθειάς τοῦ Πίπυ, ὁ Λέλλος ἐξῆλθε χωρὶς νὰ ἐξηγηθῇ.

Συνήθισε νὰ ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν μετ' ὀλίγον μάλιστα ἤρχισε καὶ ἐσπερινὰς ἐπισκέψεις, ὥς οἱ οἰκτεῖσι. Διετῆρεί πάντοτε εἰς θέσιν ἀμυντικὴν, ἀλλ' ὁ ἔρωσ τὸν ἐκυρίευεν ἀνεπαισθήτως, χάρις εἰς τὸν κενὸν τοῦ νοῦν καὶ τὸν ἀργὸν τοῦ βίον.

Μετὰ δύο μῆνας ἐνδελεχῶν ἐπισκέψεων, ὁ Λέλλος ἦτο ὑπὲρ ποτε ἄλλοτε ἐρωτευμένος, δὲν ἐξέφρασεν ὅμως τοὺς σκοποὺς τοῦ. Ἐν τούτοις ἐπλησίαζε τὸ θέρος, ὅποτε συνήθως μετέβαιναν ὁ κόμης εἰς τὰ ἐν τῇ Καπρέχ κτήματά του, ὅθεν οἱ γονεῖς τῆς Τόλλας ἤθελον, πρὶν ὑπάγουν εἰς τὴν ἐξοχὴν, νὰ γνωρίσουν τί ἡδύναντο νὰ ἐλπίσωσι παρὰ τοῦ Λέλλου. Ἡ μακρὰ αὕτη ἀεσθασιότης ἤρχισε τέλος νὰ τοῖς φαίνεται ὀδυνηρά, ἡ δὲ Κόμησσα εἶδε πολλάκις δακρύουσαν τὴν θυγατέραν τῆς. Ἐκτὸς τούτου ἡ Κυρία Φρατιερ, κατὰ σκοπεύσασα διὰ τοῦ Φραγκίσκου τὰ κινήματα τοῦ Λέλλου, διεσάλπισε πανταχοῦ ὅτι ἡ νέα Φεράλδη ἐδέχετο μυστικὰς ἐπισκέψεις. Προσέτι δὲ ὁ ἀδελφὸς τῆς Κομήσσης ἔγραψεν ἐξ Ἀγκῶνος ἀναγγέλλων ὅτι ὁ νέος μνηστὴρ ἐβαρύνθη πλέον περιμένων καὶ ἐζήτει καταφατικὴν ἢ ἀποφατικὴν ἀπάντησιν.

Ἐν ἀπουσίᾳ λοιπὸν τῆς Τόλλας ἐγένετο οἰκογενειακὸν συμβούλιον, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ὁ Τότος παρευρέθη. Ὁ Τότος ἦτο νέος συνετὸς καὶ περισκευμμένος. Αὐτὸς εἶχε ἀποτρέψει τοὺς γονεῖς τοῦ ν' ἀποκρούσωσιν ὀριστικῶς τὰς προτάσεις τοῦ ἐν Ἀγκῶνι μνηστῆρος. Ὅταν συνεσκέφθησαν ἐν κοινῷ περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου τοῦ ν' ἀναγκάσωσι τὸν Ἐμμανουὴλ ν' ἀποφασίσῃ, ὁ Κύριος Φεράλδης ἐπρότεινε νὰ τὸν ὁμιλήσῃ ὁ ἴδιος καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ ἢ νὰ παύσῃ τὰς ἐπισκέψεις τοῦ ἢ νὰ ἐξηγήσῃ τὸν σκοπὸν αὐτῶν. Ὁ Τότος ἀντέκρουσε ζωηρῶς τὴν πρότασιν ταύτην, καθὼς ἔχουσαν χαρμηλὰ ἀπειλητικὸν δυνάμενον νὰ παροξύνῃ τὸν Λέλλον. Ἡ Κόμησσα ἤθελε νὰ ἐρευνήσῃ μόνη τὰ πράγματα· ἀλλ' ὁ υἱὸς τῆς ἀπεδοκίμασε καὶ τὸ μέσον τούτο, ὥς ἔχον χαρακτῆρα σκευωρίας καὶ δυνάμενον νὰ ἐμπνεύσῃ δυσπιστίαν. Εἶπε δὲ ὅτι ἡ Τόλλα ἦτο πρόπον ν' ἀναγκάσῃ τὸν Λέλλον νὰ ἐξηγηθῇ.

— Δὲν θὰ συγκρατήσῃ ποτὲ εἰς τοῦτο, εἶπεν ὁ Κόμης.

[ἔπειτα.]